

ШУМЕНСКА ПОЩА

Организиран за културен и стопански напредък на гр. Шуменъ и околността му

Редакторъ: А. РАДЕВЪ.

Излиза всѣки прѣсѣтътъ вторникъ и сѣбота
ГОДИШЕНЪ АБОНАМЕНТЪ 80 ЛВ. 6 МЕСЕЦЪ 50 ЛВ. 3 МЕСЕЦА 30 ЛВ.

ОБЯВИ: търговски — 150 лв. кв. см., официални — 2 лв. кв. см.

Ред. и админ.—пл. „Ц. Борисъ“. Тел. 140.

72

брой

Въ новата учебна година!

Новата учебна година за-
очна.

Сотица хиляди деца се
посвещаватъ на едногодишенъ
тежъкъ училищенъ трудъ за
просвѣта, съ която трѣбва да
платятъ бждещето си.

Колкото и да сме оптимисти
за способноститѣ на нашитѣ
деца въ образователно от-
ношение като виждаме го-
лѣмото имъ съревнование въ
прилежностъ (успѣхъ) и въ
поведение — съревнование, до-
стигащо до крайности и съз-
даване психическа болезненостъ
у децата при най-малкото по-
нижение въ точкитѣ при
оценка на знанията—на този
оптимизъмъ (върване въ го-
лѣмата способностъ на учащи-
тъ се) не трѣбва да се от-
даваме.

Подобно схващане може да
се окаже вредно за общото
състояние на учебното дѣло,
както и въ много случаи
фатално за отдѣлни случаи на
учащитѣ се.

Училищното образование е
работа на учителското тѣло.
Въ неговитѣ многобройни под-
раздѣления то подпада въ
крѣпжа на специалността по
учебни предмети, и тамъ об-
ществото (въ неговата цѣлостъ)
както и семейството не могатъ
да се мѣсятъ, нито по право,
нито по желание. Защото, дойде
ли всѣки въ училището да
иска да нарежда програмитѣ
за преподаване и да извършва
последното — тогава нѣма да
има нито училище, нито уче-
ници. Учителътъ, като из-
пълнителъ на една дадена му
отъ държавното ръководство
на народното просвѣщение за-
дача (учебна програма), е не-
ограниченъ, съ суверенна
власть, въ преценката на
знанията на своитѣ ученици.

И непростителна, фатална
грѣшка правятъ ония родители,
които се подвеждатъ по пре-
ценката на децата си—учени-
ци за способноститѣ на тоя
или оня учителъ, или за влага-
не зла умисълъ отъ учителътъ
при оценяване на знанията на
ученицитѣ му.

Но родителитѣ иматъ из-
вънредно важна длѣжностъ за
изпълнение въ училищното
образование на децата си отъ
основни или сръдни учебни
заведения—дори и въ висшитѣ.
Тѣ, родителитѣ, сж морално и
фактически задѣлжени, да
следатъ отблизо и въ всѣка
минута учебнитѣ занимания на
децата си. Тѣ сж длѣжни, да
бдятъ зорко надъ главитѣ на
ученицитѣ, като ги следятъ
дали си учатъ уроцитѣ, и да
имъ помагатъ въ последното
до колкото тѣхнитѣ образова-
телни средства позволяватъ
това.

Ученикътъ трѣбва да се
поощрява къмъ трудъ не съ
хокания и грубости, а съ
кротостъ и благостъ. Често
ученикътъ се намира въ от-
чаяние предъ трудността за
разрешение на една аритмати-
ческа задача, или при написване
домашното упражнение. Тукъ
учителитѣ сж бащата и майка-
та или по-възрастнитѣ братя
и сестри на ученика. Отъ това
трѣбва да се разбере и да се
схване добре, че успѣхътъ на
ученика въ училището на-
половина зависи отъ съдей-
ствието, което родителитѣ
указватъ на учителитѣ. Тамъ,
гдето е имало съгласени дей-
ствия на родителитѣ и учи-
телитѣ, тамъ общиятъ успѣхъ
на ученицитѣ е бивалъ всѣкога
задоволителенъ. Това да се
запомни добре!

Г. Николовъ.

Продава се стара къща

съ урегулирано жглово мѣсто на две улици находяща
се на ул. „Одринска“ № 403 Споразумение съ
Дим. Доневъ Павилиона до „Кристалъ“—гр. Шуменъ

Бръснаро-фризѳорски салонъ „ДАЛИЛА“

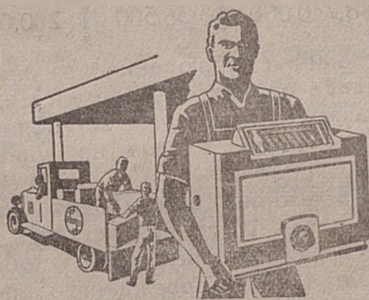
Почитаеми дами и госпожици,
искате ли да имате електрически нахѣдрена коса
безъ парене, естествени
вълни, завити краища,
букле, съ трайностъ
10-12 месеца Само при
„ДАЛИЛА“

Цени намалени!

ВЪ МЖЖИЯ ОТДѢЛЪ:
идеална чистота, леко
бръснене и вежливъ
персоналъ.

Единъ опитъ е достатъченъ за да станете
постоянни клиентки и клиенти на „ДАЛИЛА“
Обслужва познатия на всички ПЕНЧО АРНАУДОВЪ
ул. „Славянска“, срещу 7 пех. пресл. полкъ.

НОВИТѢ АПАРАТИ

„ФИЛИПСЪ“

пристѣгнаха!

Симфонична Серия 38

Демонстрации безъ ангажиментъ

при Д. БАЛАНСКИ.

Зжболѣкаръ-ИЛИЯ ЧОЛАКОВЪ

съобщава на почитаемата си клиентела, че премѣсти
кабинета си на площадъ „ЦАРЬ БОРИСЪ“
(до кафене „РОЯЛЪ“)

Д-ръ ЗЛ. ДОЧЕВЪ

Специалистъ детски болести, се завърна и започна
да приема болни.

Зжболѣнарката

ДОСЯ ЯНАКИЕВА

известява на почитаемитѣ си пациенти, че се завърна
въ града и започна редовно да работи.
гр. Шуменъ, ул. „Славянска“ № 777

Водоснабдяването на Шумен

и използването на дъждовните води 5)

4. Тройца.

а) Тржбопроводъ...	4,100,000 лв.
б) Землени работи...	250,000 "
в) Помпена станция...	250,000 "
г) Каптаж...	200,000 "
д) Водоползуване...	400,000 "
Всичко...	5,200,000 "

5 Ескиджиоу.

Каптаж...	100,000 лв.
-----------	-------------

6. Капаклийски.

Каптаж...	100,000 лв.
-----------	-------------

Стойността на секундният литър при горните шест случаи на включване извори в градската тръжна мрежа се вижда от следната таблица.

М-ръ по ред	НАИМЕНОВАНИЕ на ИЗВОРА	Обща стойност лв.	Дебит лит/с.	стойността на сек/лит. лв.
1	Дивядовски Башъ бунаръ	945,000	8.000	118,000
2	Струмба	695,000	4.000	174,000
3	Орховата чешма	1,700,000	4.000	425,000
4	Тройца	5,200,000	18,000	289,000
5	Ескиджиоу	100,000	0.900	111,000
6	Капаклийския	100,000	1.600	62,500
	СРЪДНА СТОЙНОСТ	8,740,000	36.500	240,000

От тази таблица се вижда, че най-сжпа се явява водата на Орховата чешма, а най-евтина — на Капаклийския изворъ. Срѣдната стойност на секундният литър е около 240,000 лв. От сжщата таблица е ясно, че най-икономично за първия етап за допълнително водоснабдяване на Шумен е включването на изворитъ:

1. Дивядовски Башъ бунаръ	8 000 лит/сек.	945,000 лв.
2. Струмба	4.000 лит/сек.	695,000 лв.
3. Ескиджиоу	0.900 лит/сек.	100,000 лв.
4. Капаклийския	1.600 лит/сек.	100,000 лв.
		1,340,000 лв.

Към тази сума трѣбва да се прибавят и разходите, които ще се направят по каптирането на извора „Ябоолу“, който е включен вече в мрежата, обаче е примитивно каптиранъ, подобрене на каптажитъ, запълване на поноритъ, разширение и подобрене на мрежата и др.

Сжщо така въ резервоара на низката зона да се инсталират две електропомпи, чрез които, при евентуално въкомѣрно увеличение на водоконсумацията въ високата зона, последната да се подпомага съ излишнитъ води на низката зона.

Капаклийския изворъ, следъ каптирането му, да се подложи на

хигиенични наблюдения и въ случай, че даде отрицателни резултати, водата му се използва за поливане на градинитъ, ръсене на улицитъ и др. подобни.

За втория строителен етап т. е. следъ 10 години осгаветъ като най-важни и значителни обекти схващането и довеждането на изворитъ надъ с. Тройца и Орховата чешма надъ с. Дурмушъ. За това общината още отъ сега трѣбва да замисли овладяването на тия извори и приготвяването на необходимитъ за докарването имъ въ градската мрежа проекти.

IV. Използуване рѣчната вода отъ къшкѣветъ и горчивитъ води.

Рѣчнитъ води отъ Къшкѣветъ могатъ да се използватъ чрезъ гаренския водопроводъ главно за поливане на градскитъ градини и паркове и за ръсене на улицитъ. Тѣ обаче могатъ да служатъ и за използване на открити къпални, каквито общината трѣбва да построи на нѣколко мѣста въ града, главно за използване отъ подрастващата училищна и извънучилищна младежъ. Презъ зимата, когато горнитъ нужди вече не сжществуватъ, рѣчнитъ води чрезъ гаренския водопроводъ могатъ да се използватъ за паргалки, които трѣбва да се устроятъ на нѣколко мѣста изъ града.

За тази целъ обаче започнатия

земленъ баражъ надъ каптажа „Бѣлата вода“ трѣбва да се повдигне още малко, за да може да събере при дъждове поне до 2000 кубически метра вода, която да се използва главно презъ горещитъ лѣтни дни.

V. Пробенъ баражъ при къшкѣветъ.

Построения пробенъ дървенъ баражъ при Къшкѣветъ има извънредно голѣмо значение за общата хигиена на града. Днешното състояние на р. Поройна подобява старитъ римски клоаки, презъ които всички градски нечистотии се изхвърлятъ вън отъ населенитъ мѣста. Рѣка Поройна не само че сама по себе си е страшно омърсена, но тя разваля и трови въздуха около себе си, който поради естественото въздушно течение по долината на рѣката се разнася изъ цѣлия градъ. Пробния баражъ въ това отношение ще изиграе една голѣма роля въ смисълъ, че съ неговитъ баражирани води почти всѣки 10 дни коритото на р. Поройна ще може да бжде планомѣрно и основно прочиствано.

Това е първата отъ голѣмо хигиенично значение задача на баража. Той обаче ще изиграе и друга една роля, а тя е намаляването дебита на оттичащитъ се презъ време на поройни дъждове презъ профила на рѣката води. Това намаляние на дебита безспорно е въ връзка съ голѣмината на самия профилъ, следователно отъ гледна точка на по-икономичното застрояване на рѣката, баража сжщо ще изиграе благотворна роля.

Предвидъ на горното наложително е да се отпуснатъ необходимитъ срѣдства за довършване на започнатия пробенъ баражъ, като се направи дѣсчената му обвивка, да се трамбува глина на мѣстата, които биха изпусчали вода, да се довърши насипа, едновременно съ почистването и удѣлбчаването на самия басейнъ, да се направи преливника и пр.

Следъ това баража да се постави въ действие и се наблюдава неговото влияние както върху хигиеничното подобрене коритото на р. Поройна, така и върху намаляването дебита на поройнитъ води, оттичащи се чрезъ коритото на сжщата рѣка. Въ случай, че тѣзи влияния на поставения въ действие баражъ се укажатъ целесъобразни, да се пристъпи къмъ замѣняването му съ масивенъ баражъ и то следъ като сегашния изгние и стане негоденъ.

Следватъ подписитъ на вещитъ лица.

Печатница „ЗОРА“ — Шуменъ

ОТЪ ВСѢЖДЕ — ЗА ВСѢХНИ

* Продълженъ е до 1 окт. т. г. конкурсътъ за представяне ръкописитъ на Софийскитъ 4 — 5 куплета. Определени сж 3 премии: 5000. 3000 и 2000 лева.

* Столичниятъ инженеръ Райчо Пасиловъ е подарилъ на 28 авг. на Асеновградското кметство 30,000 лв. отъ своето и отъ онова на братята си сестричката — живи и покойници — за овѣковечаване на баща си икономъ Василъ Райковъ, род. презъ 1835, по случай отслужена панахида за 30 — годишнина отъ смъртта му. Съ тия пари и съ още едно помещение за лѣтуване бедни градски деца при балканския настиръ „Св. Никола“.

* Китайското семейство Сунъ духовно господство отъ революцията 1911 насамъ. Женитъ отъ това семейство играятъ важна роля въ Китай. Най-голямата дъщеря била жена на кит. революционеръ Сунъ-Ят — Сунъ, почитана като святица. Гробницата — мавзолей на Сунъ е на върха на планината до Нанкинъ и е мѣсто за поклонение. Втората дъщеря е съпруга на неслѣбия на нис. м-ръ д-ръ Кунгъ. Третата мейда Сунъ, положила висше образование въ Съединенитъ-щати, станала християнка — отъ методическата протестанска църква е жена на Чангъ Кай — Шанъ, официаленъ държавенъ глава на Китай. Тя е частна секретарка на мжжъ си, правителствена чиновница въ всичкитъ му преговори съ чужденцитъ, съставя дипломатическитъ ноти чрезъ сестра си издѣлва готвими суми отъ Финансътъ въ министѣръ за армията, похристиянчила мжжъ си и му ръководи всичкитъ работи. Съ послание до американцитъ обръща вниманието на опасноститъ отъ японското нашествие въ Китай.

* Адела Заидрюкъ, известна драматическа артистка и голѣма филмова звезда е починала въ Берлинъ на 74 год. възраст.

* Царица Саба, основателка на старата етиопска държава (Абисиния), любовницата на царъ Соломонъ, египетски царъ (900 години пр. Р. Хр.), се счита отъ абисинскитъ царе за тѣжна прабба. Принася Якобъ, единъ отъ първитъ свѣтци на негуса Селасие до преди абисин. война, потомъкъ на царъ Менеликъ, съчиталъ се за синъ на Саба и Соломонъ, — ето почналъ написването историята на Саба. Въз основа на намѣрени отъ него старинни документи, пазени въ храма на свещени градъ Аксумъ Тогава Саба се наричала „Македа“, и наричана фалшиво „Балкиста“. „Македа“ на аморски езикъ значело „Пороа“ или „всѣкога чиста“, защото до отиването си при Соломонъ тя била девица. Любопытната кореспонденция между двамата е написана въ ребуси. Якобъ успѣлъ да ги дешифрира (разчете).

* Андре Мелонъ, най-голѣмия богатъ въ С. Америка, живущъ въ Питсбургъ, е завещалъ цѣлото си състояние отъ 500 милиона долари (42 милиарда лева по сегаш. курсъ 42 л. за 1 доларъ) за благотворителни цели чедовѣколюбиви и възпитателни. На слугитъ си оставилъ 180000 дол. (15,120,000 лева).

* На 2100 м. височина при околнитъ върхове на хижъ „Алеко“ (на Витоша) сж открити развалини отъ стара постройка, градена съ тухли и хоросанъ. Намѣрени сж и изкопки отъ иманяри, каквито често се явяватъ по пл. Витоша.

Д-ръ Н. Пл. Блъсковъ

РОДИТЕЛИ и ДЕЦА

II.

Баща ми

Баща си запомнихъ азъ по-рано отъ майка си. Може би, защото бѣхъ момче и още отъ първитъ години съмъ започналъ да го придружавамъ въ неговитъ обиколки изъ околията. А по онова време той бѣше областенъ училищенъ инспекторъ на Шуменския, Варненския и Разградския окръгъ. (Разградъ е билъ сжщо центъръ на окръгъ). Въ църква азъ не влизахъ съ такова благоговение съ каквото въ неговия кабинетъ, или както домашнитъ ми го наричаха — въ неговото писалище. Въ църква обичахъ азъ да гледамъ само когато дѣдо Атанасъ, — кандиларя, палеше кан-

дилата и като биеше камбанитъ, чиито звукове раздрусваха чакъ гърдитъ ми. Само голѣмитъ очи на Света Богородица на ржка съ малкия Исусъ, сж приковали тамъ моето внимание и Дѣло Господъ, който гледа отъ таваня. Нищо друго въ тия тъмни църкви не е привличало моето внимание. А какъ въ бащиния ми кабинетъ, който биваше винаги свѣтълъ, чисто почистенъ, и тихъ, азъ се чувствавахъ като въ нѣкакъвъ другъ възлѣбенъ свѣтъ.

Щомъ влизахъ, ако той пишеше заставахъ до вратитъ и чакахъ да остави перото си, да дигне очилата си подъ веждитъ, да отмѣсти стола си и да ме попита защо съмъ дошелъ. Дошелъ, излѣзалъ. Никакви

излишни приказки. А когато той го нѣмаше, азъ пакъ заставахъ до вратата и дълго се оглеждахъ на около. Какво виждахъ тогава азъ?

Една библиотека отъ лѣво на вратата и други отдѣсно задъ вратата. Нищо интересно! Книги безъ картини, по стенитъ нѣколко карти и картини. Картата на Европа. Та това е нѣкъвъ човѣкъ който е застаналъ като палачъ съ главата надолу, или като насъ когато играемъ „кунделката“. Испания — това е главата.

Швеция и Норвегия увисналигъ крака назадъ, а Италия и Балканския полуостровъ — ржцетъ. Чудно бѣше какъвъ търси по тѣлото на тоя човѣкъ една жена обрната на изтокъ и коленичила съ ржце издадени отъ лактитъ на предъ, — това бѣше Балтийското море. На срещната стена е масата на баща ми. Тамъ има много инте-

ресни нѣща: мастилница, пера, попивателни, моливче, черни, сини и червени, червено мастило, мѣка четчица за избърсване праха отъ масата, а най-интересното една стъклена кутийка съ изрѣзани гронени стѣни и въ срѣдата водъ една стъклце въ паничка една стрелка, която вѣчно трепка и както я да обърнешъ стъкленото брѣсче, тя все показва съ синия си край къмъ вратата, а съ бѣлия къмъ голѣмия портретъ група бащини ми приятели висящъ надъ масата. Какво ли ще рече това? Внимавай! Да не направя нѣщо, което не трѣбва да направя, Тамъ ония отъ портрета да гледатъ. Иначе, бѣгай отъ вратата! Стрелката показва яхтя. Но ето че слънчевъ лжчъ пада върху бюлжораното брусче, голѣмо колкото моето детско ножче и по стенинитъ и тавана се появяватъ множество малки зайчета. Азъ завъртвамъ

ЕДМИЧЕНЪ ПОЛИТИЧЕСКИ ПРЕГЛЕДЪ

Средиземно-морският въпрос е в решителната си фаза за уреждане спокойното корабоплаване по него и премахването на опасността от подводниците на генерално и неговите съчувствени кораби, според обвиненията на централното правителство. Пълен надзор ще имат Англия и Франция. Съ една резерва да се покани и Италия, да участва в преследването на подводниците, за което от Лондон са направени вече постъпки (14 септ.) и се чака отговора й.

Другите държави от средиземно море (Албания, Гърция, Турция, Египет) нѣма да участват в тая малка (за сега) морска война, понеже нѣматъ пригодни военни кораби.

Пазенето на Черно море от подводници е предоставено на най-интересованите въ него държави: Русия, Турция, Румелия и България.

Италианският отговор е бил даден на 23 септ. Той не отрича принципът нуждата от борба с подводниците, но иска за италиански равни права въ общия надзор на морето наравно съ Англия и Франция или най-малко една по-широка зона за надзоръ.

По същия въпрос въ Лондон и Париж очакватъ отговора на Германия, която също е изключена за сега отъ общия надзоръ въ Средиземно море.

Обществото на народите е открило 18-то си заседание въ Женева, на 13 септ. Първите два въпроса, съ които се е занимало, били палестинският — за раздѣлянето на Палестина, по който Англия се задължила, да го уреди въ споразумение съ арабите и евреите, и вторият — признаването на нексията (присъединение къмъ Италия на Абисиния). По негѣ балкански държави, (не сж указани) поискали писмено, да не се признава съществуването на отдѣл на Абисинска държава (на негуса) понеже страната се намира подъ купация на чужда държава (Италия) и като така нейни делегати О. Н. да не се допускатъ. Англия и Франция отказали решително, това искане.

Въ средно-европейската международна политика Италия се оставя въ много неблагоприятни отношения спрямо Англия и Франция. Последните 2 държави отказватъ присъединението на Абисиния въ Италия. Това значи връщането на абисинския въпрос на мѣстото, гдето се намираще миналата година

и поставянето на Италия въ зависимост отъ Англия и Франция.

— Парижкия в. „Льо Матенъ“ („Утро“, 13 септ.) дава следните подробности по приложението на спогодбата за Средизем. море: 1) съединените англо-френски флоти ще бждатъ бързоходни 60 кантри-торпидори, по половина отъ всѣка държава, наречени патрулни кораби; 2) определяне голѣмитъ пжтища, въ които ще се патрулира; 3) преследване и потопяване всѣка подводница, която се покаже въ района на очертаното морско пространство за патрулиране; 4) раздѣляне Средиземно море на райони, и поставянето на последните подъ надзора на всѣка една държава. На Италия ще бжде предоставенъ надзоръ върху Тирениенско море, т. е. централно Средиземно море. Турция и Гърция ще надзираватъ своите териториални води и частъ отъ източнѣ Средиз. море. На С. Русия е предоставенъ надзоръ въ Черно море, което е съгласно последния договоръ отъ Монтьо, споредъ който на руски военни кораби е запрѣтено да преминаватъ презъ Дарданелитѣ, освенъ въ случай на особна нужда. Не е предвидено атакуването на подводниците отъ аероплани, нито конвоиране (придружаване) на търговските кораби отъ военни такива, както се говореше преди откриване на конференцията.

— При разискванията върху мърките за средиземно-мор. надзоръ югославияскиятъ делегатъ г. Пуричъ предложилъ: 1) всѣка държава на Средиземно море да упражнява надзоръ въ своите териториални води; 2) всѣка отъ тия държави да може да влиза въ споразумение съ съседните такива за предприемане на общи (задружни) действия за надзора; 3) надзорътъ на най-посещаваните морски пжтища и съгласно разписанието, което би се възприело, да се възложи на френско-английските кораби, по тѣхно споразумение за действие. На край Пуричъ изказалъ надежда, че средиземномор. държави ще се присъединятъ на тия предложения на държавите отъ Балканското съглашение. Българскиятъ представител г. Кьосеивановъ, заявилъ, че поддържа предложенето на г. Пуричъ. Тогава председателятъ на конференцията като взелъ актъ отъ тия искания, подкрепени отъ България, предложилъ на конференцията англо-франц. проектъ, който билъ приетъ отъ всички делегати (този проектъ е изложенъ по-горе).

— Португалия протестираше за

гдето не била поканена въ конференцията въ Нионъ.

— Решенията на конференцията въ Нионъ сж подписани отъ присъствующите делегати; пръвъ подписалъ председателятъ Делбосъ (Франция); следъ това подписали: Иднъ (Англия), Кьосеивановъ (България), Расъфъ Бугусъ паша (Египетъ) Политисъ (Гърция), Антонску (Ромъния).

— Съединените англо-френски кораби въ Средиз. море влизатъ на голѣмата цифра 270, освенъ множество хидроплати, за да помагатъ въ преследването на подводниците.

— Италианскиятъ отговоръ на поканата за участие въ средиземно-морския надзоръ и борба съ подводниците не отрича по начало нуждата отъ тази борба, и дава да се разбере, че Италия ще участва само при равни права съ Англия и Франция. Тагъвъ ще бжде и германскиятъ отговоръ.

Япония--Китай

Една делегация на чело съ бившия японски м-ръ на външните работи виконтъ Кикиуро. Иши ще замине за Европа, да обяви въ всички столици причините и целите на японското нѣшствие въ Китай.

— Японските военни власти твърдятъ, че между китайските войски сж констатирани въ последните дни 300 заболявания отъ холера.

— По развитието на военните действия Българската телеграф. агенция (Б. Т. А.) съобщава:

Поради проливните дъждове, каквито не се помнятъ отъ 20 години насамъ, офанзивата на японците върви бавно. На много мѣста пжтищата сж напълно непроходими, така че хора и добитъкъ трѣбва да полагатъ голѣми усилия при движението си. Обширни области сж наводнени. Въпрѣки всички тия мъжнотии, японските войски съзаватъ своето превъзходство. Тѣ сж отлично екипирани, много добре продоволствувани и увѣрени въ своята победа. Японците още сж принудени да се защитаватъ отъ много банди, така че за тая целъ се отдѣлятъ значителни японски части.

Т. Г. Масарикъ

— На 14 септ. т. г. почина въ Прага Томашъ Гарики Масарикъ, освободителъ, създателъ на Чехословашката република и неинъ пръвъ председателъ. Роденъ е на 7. III. 1850 въ гр. Ходолинъ, Моравия, Словашко. баща му билъ кочияшъ, после управител на императорскиятъ имения на Хабсбургския домъ. Най-напредъ билъ чиракъ при желѣзаръ, после

свършилъ срѣдно и више училищ — философия въ Виенския университетъ. Презъ 1882 е професоръ по философия въ Прага. Въ 1891 е избранъ за депутатъ въ Виенския парламентъ. Въ 1900 образува народната чехска партия. Следъ обявяване на общоевропей. война Масарикъ образува чехословашките легиони, които се бориха на страната на Съглашените. Въ 1918 постигна обединението на чехи и словенци. На 14 ноември 1918 чехословаш. народно революционно събрание обяви републиката и въ 1922 избра Масарикъ за председателъ на републиката, на която бѣ такъвъ до 14. XII. 1935, когато подаде оставка поради заболѣване отъ апоплексически ударъ. Масарикъ е най-голѣмъ чехословашки синъ въ новата му история.

В. Атанасовъ

На работа!

(продълж. отъ бр. 70)

Нѣма по-красиви моменти въ живота на човѣка отъ тѣзи, когато извърши той известна полезна обществена работа, влѣе своята енергия и дарование въ общия потокъ на родната ни просвѣта и култура съ пълното съзнание, че служи на своя забравенъ народъ, на своето отечество.

Живота на човѣка е пустъ, безсмысленъ и нерадостенъ, щомъ се откъсне отъ обществото, затвори духътъ си между четире стѣни, въображавайки си, че по пжтя на индивидуалното „издигане“ ще стигне тѣй желаното отъ всички щастие. Не! Щастие въ живота нѣма.

Най-нѣщастни сж ония, които цѣлъ животъ дѣбнатъ, за да го откраднатъ отъ други себе подобни. Уви, то се изпълзва изъ тѣхните ржце, точно въ момента, въ който всѣки предполага че го притежава. Щомъ е така, не остава, освенъ работа и работа всрѣдъ народа.

Въ всѣко село, ще трѣбва да закипи живота, а това ще се постигне, когато начело на просвѣтителъ и стопански институти заставатъ хора дейни, силни по духъ, обединени въ името на девиза: борба до край съ невежеството!

Нека примѣрътъ на великите народи ни даде импулсъ, въодушаване и желание да ги последваме и въ близкото бждеще видимъ резултатите на лице: просвѣтенъ и благоденствующъ народъ, великото поколение въ духътъ на новото време, бодри и жизнерадостни майки, весели и читави деца — всичко това съчетано въ единъ вѣнецъ на красота, щастие и прогресъ!

брусчето и тѣ играятъ, бѣгатъ, мѣстятъ се. Никаква игра не ме е забавлявало тѣй много, както тая, а когато се погледнеше презъ това стъкло брусче, то мѣщата се виждаха така пѣстри и красиви. Чуденъ свѣтъ презъ призма! Ето тамъ баща ми си е забравилъ кесията съ паритѣ, но азъ не смѣя да погледна да посѣгна къмъ нея. А портретите нали гледатъ. Ами ако нижатъ на баща ми даже, че съмъ си помислилъ това? Тогава, когато идуща не дѣля, азъ се изправя до вратата, омитъ, преоблеченъ празнично, сресанъ и той ме запита:

— Какво има? — а азъ му отговоря съ наведени очи:

— Отивамъ на черква. — Тогава той ще ли бръкне въ оная кесия и да ми даде 10 пари — 5 ст.?

При това той винаги ме запитваше:

— Какво ще си купишъ съ тѣхъ?

— Симитъ.

Разбира се докато бѣхъ малък и не излизяхъ отъ къщи нѣхъ врати на вѣнъ азъ не лъжехъ. Азъ действително съ тия 5 ст. си купувахъ симитъ на излизане отъ черква, където обикновено ходѣхъ съ баба си, но когато почнахъ да ходя на училището, започнахъ да си пестя паритѣ и когато ги направяхъ 2—3 гроша т. е. 40—60 ст. купувахъ си пицоваче съ книжки капзи. О, това бѣше най-голѣмата ми радостъ. Азъ даже не почувствахъ, че бѣхъ започналъ да лъжа баща си.

Но ето че вратата се отваря внезапно и азъ съмъ уловенъ на мѣстопрестѣплението.

— Ти тука ли си пакъ?

— Но азъ нищо не правя, како Иово!

— Не бива! Баща ти ще се сърди. Остави компаса на мѣстото.

И азъ бивахъ измѣкванъ отъ

тая „светия светихъ“ отъ тоя олтаръ който се казваше „писалище“ — кабинета на баща ми.

Бащиния ми домъ.

На двора наистина биваше винаги весело. Много народъ, слуги, слугини, неслуги и неслугини, но всички храненици на пансионъ у баща ми, като въ домътъ Авраамовъ. Тукъ бѣше и слугинята Велка и слугата Жечо, тукъ бѣше и разсилния на баща ми Христо и Коста, синътъ на училищния разсиленъ Дѣдо Спирдонъ, който се учеше въ горните класове на гимназията издържанъ отъ баща ми; тукъ бѣше и Иова отъ с. Тестеджи, която на бащини ми средства се учеше за учителка и бѣше също на пансионъ у дома. Тукъ бѣше и по голѣмата ми сестра Райна съ нейната приятелка отъ Търново Катерина, племянница на книгоиздателя Д. В.

Манчевъ, също на пансионъ у насъ за да се изплаща по-лесно баща ми за печатането на неговите съчинения; тукъ бѣше и малкия ми вуйчо Хараланъ и баба ми, най-последно и по-голѣмия ми братъ Борисъ. Ето едно огромно домацудие съ множество външни членове, които дишатъ и живѣятъ единъ общъ животъ. Около 15—16 души. Какво се е яло, какво се е пило, какво се е харчило това азъ не знамъ. Зная само, че въ оня дворъ, който днесъ е обрасналъ съ буренъ и чесо тробо мълчание виси надъ него, нѣкога кипеше отъ животъ. Въ тая домъ израствахъ. Често отъ заранъ до вечеръ, съ малки лайки специално направени за менъ, азъ поливахъ лехичките и фитаричките съ цвѣтята или красавичките и ягодитѣ, които моя баща караше да сажда въ малката оная наша градинка. И чудно ми е сега, какъ

СЪДЕБНАТА ГОДИНА ЗАПОЧНА

На 15 т. м., към 9:30 часа, съдебната зала на Шуменския областен съд бѣше препълнена отъ съдии, адвокати и съдебни служители. Протоиерей Д. Попвасилевъ извърши водосвета, придружаванъ отъ присъствающитѣ. Всички взеха участие при изпѣване на Свѣтѣй Боже и пр.

Службата на църковния служител завърши съ хубаво слово. Спомена Попвасилевъ за възобновяване на старата традиция, която народа още тачи, да се помолваме на Бога при почване на работа, като забеляза съ мъжа, че една частъ отъ интелигенцията гледа съ отрицание къмъ тая и други народни традиции, къмъ църквата. нейнитѣ служители и ритоали.

Съ примѣри протоиерея илюстрира, обръщайки се къмъ събралитѣ се като къмъ аристократи на ума, а не и на дѣла, голѣмата сила и мощъ на религиозния духъ.

Гладстонъ, наприимѣръ, единъ отъ голѣмитѣ сподвижници за нашата свобода, е билъ високо религиозенъ.

Следъ пожелаване на ползотворна работа, църковниятъ служител поръси всички, дошли на това тържествено събрание.

На второ мѣсто последва отчета на председателя на съда — г-нъ Георги Зографовъ. „По силата на чл. 73-и отъ закона за устр. на съдилищата, започна той, съ мѣ длъженъ да дамъ отчетъ за изтеклата съдебна година. Ето предъ менъ стоятъ грижливо подобрени и старателно подредени цифрови данни, които съж мѣртви, сухи — аритметика само. Работата на съдията е голѣма и необятна, но не се вижда. Тя не прилича на работата на архитекта, на скулптура.

Всѣко число, обаче, е съчетано отъ съдийската съвестъ.

Председателятъ се спрѣ на нѣкои по-характерни числа, като направи своитѣ заквючения: числото на отпослениитѣ дѣла, прекратенитѣ съществени дѣла, условното осъждане! Твърде ласкаво се произнесе за съдебната сграда, която уважаемиятъ председателъ намира за удобна, обширна, излъчваща великолепие.

Съжитѣ добри думи видниятъ правнитѣ отпрати и по отношение на шуменското общество, което той намира за по-просвѣтено, по-културно. Съжитѣ, които работятъ въ тоя храмъ на Темида трѣбва да бждатъ истински жреци. Самсто днешно време, следвоенното, обхванато отъ паталогизмъ, изисква квалифициранъ работа и абнегации. Не е вече времето предъ войнитѣ—просто, естествено. Днесъ жизнеотнoшенията съ сложни, комплицирани. Председателятъ на съда, макаръ отскоро е поелъ ръководството на шуминския съдъ, е доволень отъ служителитѣ, които му сътрудничатъ.

Всичко било подредено, на време свършено, прегледно. Всички били провикнати отъ идеята и чувството къмъ дълга. Голѣмата сила на нѣмския народъ, която иде отъ способността да се утекчаватъ търпеливо започва да обладава и нашия служителъ. Г-нъ Зографовъ направи отлична характеристика на съдията и неговата служба. Съдникътъ се нуждае отъ висока култура—саѣтлина въ всички области на неговата дейность.

Независимостта е нужна на добрия съдия, който не бива да се интересува отъ издения гювечъ, изпитото вино и пр.

Бързината на правосъдието е желателна, но не бива да бжде за доброто правосъзание.

Всѣ пакъ позикътъ на днешното време е бързина, рекордностъ,

Хроника

На отправенитѣ поздравителни телеграми по случай първия именъ день на престолонаследника, градския кметъ е получилъ следнитѣ отговори:

Телеграма Д-ръ Добревъ — общински кметъ Шуменъ.

Сърдечно благодаря вамъ и на гражданството за любезнитѣ благопожелания, които отправихте по случай именния день на престолонаследника

ЦАРЬТЪ.

Телеграма Кмета Добревъ — Шуменъ.

Скъпи ми съж поздравитѣ отъ васъ Шуменското гражданство. Дълбоко Ви благодаря.

Митрополитъ Симеонъ.

Бойцитѣ отъ фронта на 19 т. м. въ 9 часа да се събератъ предъ съюзния домъ, отъ кждето ще се отправятъ за църквата „Св. Възнесение“, за да присѣтствуватъ на панахидата и молебена устройвани отъ съюза на запаснитѣ офицери по случай патронния имъ празникъ.

Управителния съветъ на д-во „Инвалидъ“ въ гр. Шуменъ, отъ свое име и отъ името на своитѣ членове, изказва публична благодарностъ на следнитѣ лица, за подаренитѣ отъ тѣхъ на дружеството суми: Мурадъ Мюхтемедиянъ отъ гр. Загизъ, Египетъ — 500 лева и 2) Капитанъ Чолаковъ посредствомъ г-ца Д-ръ Чолакове отъ ст. София, понастоящамъ лѣкарка въ Шуменската държавна болница — 300 лева, съ които суми да се облекчи съдбата на най-нещастнитѣ пострадали отъ войнитѣ.

Бригадитѣ по оземляването, по липса на кредитъ, съвсемъ неочаквано, съж отзовани отъ министерството. Оземляването изцѣло е привършено въ следнитѣ общини на Шуменска околия:

Браничево, Изгрѣвъ, Вѣнецъ. Капитанъ Петково, а отчасти: Трѣмъ и Хитрино. Въ първата община, Трѣмска, съж привършени селата: Трѣмъ, Студенецъ, Висока Поляна а въ втората Хитринска: Хасово, Тимарево и Добри Войниковъ.

Всички протоколи по горнитѣ оземлявания съж минали презъ околийската комисия по т. з. с. и съж утвърдени съ твърде значителни корекции. Книжката вече съж изпратени въ респективното Министерство.

Спрѣ се г-нъ Зографовъ и за добритѣ отношения между съдии и адвокати и пожела ползотворна работа отъ съдебната властъ, която е нѣкакъ уединена, изолирана, привилигирована. Нашата малка страна, добави той, има нужда отъ спокойствие, миръ, законностъ. Съдебната властъ има приоритетъ за подобно състояние на нѣщата. Изобщо новия председателъ на тукашния съдъ се отличава съ дълбочината на мисълта, голѣма култура, философски погледъ и човѣчността си.

Той доказа, че има съжрдце, отдето съж идвали най-голѣмитѣ дѣла.

Тържественото събрание завърши съ нѣколкото думи за ролята на адвоката при правораздаването, произнесени отъ председателя на адвокатската колегия — г-нъ М. Тютюнджиевъ. Така завърши това запомнително събрание, лишено отъ казионностъ и автоматизмъ.

4-о Административно Отчетничество — гр. Шуменъ

Обявление № 1352

Обявява се на интересующитѣ се, че на 27 IX н. г. въ 10 часа въ тържнитѣ зали на Шуменското, Варненското, Разградското и Търговишкото данѣчни управления ще се водятъ преговори по доброволно съгласие за отдаване на предприемачи доставката на зърненъ и трѣвенъ фуражъ смѣтано за зърнения фуражъ до 1 VI 1938 г. и за трѣвния — 1 IX с. година.

№ по редъ	Наименование на припаситѣ	Г А Р Н И З О Н И			
		Шуменски	Варненски	Разградски	Търговишки
		Приблизителна стойность на фуража			
1	Ечемикъ	—	162400	845600	70000
2	Овесъ	—	—	65000	—
3	Сѣно	1010800	98000	652400	252000
4	Слама	21900	18000	—	27000

Приблизителната стойность за цѣлото предприятие възлиза на 3,223,100 лева.

Залогъ за правоучастие въ търга 5% отъ приблизителната стойность на припаситѣ, за които се оферира, въ банково удостоверение.

Доставката е дѣлима по гарнизонно, по видъ на припаситѣ, както и по количество на партии най-малко отъ по 30,000 кгр.

Всички разноски за публикация, гербъ и данѣци съж за смѣтка на доставчицитѣ.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки при съственъ день въ Администр. отчетнич. 4-й пех. полкъ, а въ деня на спазаряването въ гореказанитѣ данѣчни управления.

Фуражнитѣ припаси се доставяватъ по качество и количество съгласно поемнитѣ условия и приложенията имъ.

гр. Шуменъ, 16 септември 1937 год.

ОТЪ АДМИНСТР. ОТЧЕТНИЧЕСТВО.

Шуменско Общинско Стопанско Предприятие „Ветеринарна служба“

О Б Я В Л Е Н И Е № 447

гр. Шуменъ, 16 септември 1937 година.

Шуменското Общинско Стопанско Предприятие „Ветеринарна служба“ обявява на интересующитѣ, че на 2 октомври т. г. отъ 10—11 часа предъ обѣдъ въ канцеларията на стопанството ще се произведе търгъ съ явно наддаване за отдаване подъ наемъ на стопанственитѣ месарски магазини на площадъ „Къллека“.

Залогъ за правоучастие въ търга е 10% отъ добитата на търга цена.

Закона за Б. О. П. е задължителенъ за конкурентитѣ.

Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ всѣки при съственъ день въ канцеларията на стопанството.

ОТЪ СТОПАНСТВОТО.

Народно читалище „Иванъ Вазовъ“ с. Ст. Михайловски—Н.-Пазарско.

О Б Я В Л Е Н И Е № 5

с. Ст. Михайловски, 16. IX. 1937 год.

Обявява се на интересующитѣ се, че на 15 день отъ обяв. въ в. „Шум. поща“ т. г. въ 8 часа въ читалищната канцелария ще се произведе търгъ за отдаване подъ наемъ за две стопански години 74.4 декара читалищни ниви въ мѣстността „Хисаръ Йолу“ раздѣлена на 13 парцела.

Първоначална цена на декаръ 20 лева,

Залогъ за правоучастие е 10%.

Закона за Б. О. П. е задължителенъ.

Разносцитѣ съж за смѣтка на наемателитѣ.

ОТЪ НАСТОЯТЕЛСТВОТО.